

Kredyt handlowy w kształtowaniu efektywności finansowej spółdzielni mleczarskich

Kredyt handlowy jest jednym z najważniejszych elementów obrotu gospodarczego oraz narzędziem zwiększania pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa na rynku. Udzielanie kredytu handlowego, a także korzystanie z tego źródła finansowania wpływa także w znaczący sposób na funkcjonowanie spółdzielni mleczarskich, narażając je na zagrożenia, ale również stwarzając szanse na rozwój. Sprostać konkurencji na rynku mogą jedynie spółdzielnie mleczarskie działające efektywnie. Prowadzenie działalności z wykorzystaniem instrumentu kredytu handlowego może prowadzić do poprawy efektywności finansowej spółdzielni mleczarskich, poprzez zwiększenie sprzedaży i poziomu zysku, a także umacnianie się pozycji konkurencyjnej na rynku.

W pracy określono zależności między realizowaną polityką kredytu handlowego a efektywnością funkcjonowania spółdzielni mleczarskich. Przeprowadzono ocenę portfela kredytowego i zbadano pozycję kredytową, w zależności od której określono efektywność spółdzielni mleczarskich. Określono sytuację finansową ze szczególnym uwzględnieniem efektywności badanych spółdzielni mleczarskich w zależności od strategii zaciągania kredytu handlowego. Z wykorzystaniem wskaźnika syntetycznego wyznaczono strategię udzielania kredytu handlowego. Dokonano oceny efektywności poszczególnych grup spółdzielni mleczarskich, w zależności od stosowanej strategii udzielania kredytu handlowego i zajmowanej pozycji kredytowej z wykorzystaniem metody dwuczynnikowej analizy wariancji.

Stwierdzono, że sytuacja finansowa badanych spółdzielni mleczarskich była mocno zróżnicowana, zarówno w zależności od pozycji kredytowej, jak również od strategii udzielania i zaciągania kredytu handlowego. Wraz ze zmniejszaniem się relacji należności do zobowiązań z tytułu dostaw i usług zwiększała się efektywność spółdzielni mleczarskich, określona wskaźnikami klasycznej i skorygowanej rentowności funduszy własnych. Strategia udzielania kredytu handlowego była zróżnicowana w zależności od pozycji kredytowej oraz wielkości spółdzielni mleczarskich. Wystąpienie interakcji dwóch czynników w postaci strategii udzielania kredytu handlowego i pozycji kredytowej różnicowało poziom efektywności finansowej spółdzielni mleczarskich. Najwyższą efektywność finansową osiągnęto w spółdzielniach mleczarskich zakwalifikowanych do grupy biorców kredytu handlowego, w których zarządzający stosowali jednocześnie konserwatywną strategię w zakresie udzielania tego kredytu. Zarządzający spółdzielniami mleczarskimi opracowywali i konsekwentnie realizowali przyjętą strategię w zakresie kredytu handlowego.